

ZENGŐ ÓVODA BÓBITA TAGÓVODA- BÖLCSŐDE

BÖLCSŐDEI NEVELÉS
NEVELÉSI ÉS SZAKMAI PROGRAMJA

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	3
1. A Bóbita tagóvoda-bölcsőde bemutatása	4
2. Bölcsődei gondozás, nevelés alapelvei	9
3. A bölcsőde átfogó célja, feladata	11
3.1. A bölcsődei gondozás, nevelés célja	11
3.2. A bölcsődei gondozás, nevelés feladatai	11
3.2.1. Az egészséges testi fejlődés elősegítése	11
3.2.2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	11
3.2.3. A megismerési folyamatok fejlődésnek segítése	12
4. A gondozás	13
4.1. A gondozás – nevelés főbb helyzetei	13
4.1.1. Tisztálkodás	13
4.1.2. Étkezés	14
4.1.3. Öltözködés	15
4.1.4. Pihenés, levegőztetés.	15
4.1.5. Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés	16
4.2. Játék	17
4.2.1. Irodalmi nevelés (Vers, mondóka, mese)	17
4.2.2. Anyanyelvi nevelés (Beszéd)	17
4.2.3. Zenei nevelés (Ének, zene, dalos játékok)	18
4.2.4. Mozgás, játékos testmozgás	18
4.2.5. A környezet megismerése	19
4.2.6. Vizuális nevelés (alkotó tevékenységek, rajzolás, festés, mintázás)	19
5. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	21
5.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	21
5.2. Beszoktatás (adaptáció)	21
5.3. „Saját gondozónő” rendszer	22
5.4. Gyermekcsoportok szervezése	23
5.5. Napirend	23
6. Ünnepek, hagyományok	26
7. A bölcsőde kapcsolatai	27
8. Speciális feladatok a bölcsődében	28
8.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozása- nevelése a bölcsődében	28
8.2. Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok a bölcsődében	28
9. A bölcsődei dokumentumok	30

Az óvoda-bölcsőde jellemző adatai:

Az óvoda-bölcsőde hivatalos elnevezése:

Zengő Óvoda Egységes Óvoda-Bölcsőde

Bóbita Tagóvoda-Bölcsődéje

Székhelye : *8053 Bodajk, Bányász ltp. 15.*

Telephelye: *8056 Bakonycsernye,
Rákóczi út 141.*

Telefon/fax: *06-22-413-618*

E-mail: 1-ovoda@bakonycsernye-ovoda.t-online.hu

web.: *www.csernyeiovi.hu*

Kihelyezett csoport: *Rózsa utca 67/A*

Telefon: *06-22-413-619*

Az óvoda fenntartója: **Móri Többcélú Kistérségi Társulás**
8060 Mór, Szent István tér 2.

Alapító okirat: *száma, kelte: 85/2007/V.29.*

Óvodai csoportok száma: **3**

A tagintézmény vezetője: **Gyuris Pálné**

1.Helyzetkép a Bóbita tagóvoda-bölcsődéről

Bakonycsérnye, Fejér megye szélén, 3 megye /Komárom, Veszprém Fejér/ találkozási pontján található. Erdőkkel, dombokkal körülölelt, a Bakony minden szépségét magába foglaló község. 3300 fő lakosú, többnyire fiatal és középkorú lakossággal. Óvodánk közvetlen és közeli környezetében a természeti adottságok, szépségek meghatározóak, élünk és élni is kívánunk velük. /Pl.: a Bakony szépsége, Halastó, Kisgyón, Szarvasbükk./ Gyermekcsoportjaink kirándulásai a közvetlen környezetben minden évszakban visszatérőek. A gyermeknek így pozitív viszonya alakul ki a természethez. A környezet védelmére, a természet tiszteletére és mindezekon keresztül a haza szeretetére nevel. Ezért programunkban a játék, és az anyanyelvi nevelésen kívül, a környezet megismerésére nevelés kiemelt hangsúlyt kap.

Az óvoda 1953 óta működik többszöri átalakítással Bakonycsérnyén ,jelenleg 3 csoporttal, két épületben. Ellátja a szomszéd település, Mecsér gyermekeit is.A két épület egymástól 3 km távolságra van, a kapcsolattartás folyamatos és rendszeres. 2007. szeptember 1-től a helyi önkormányzat átadta intézmény fenntartási jogát a Móri Többcélú Kistérségi Társulásnak. Jelenleg 10 intézmény tartozik a Zengő Óvodához.

Férőhelyünk száma 80. A csoportok vegyes csoportok, a fő épületben 2, a kihelyezett csoportban 1 gyermekcsoporttal működünk. Csodálatosan felújított épületünkben megfelelő játékeszközök, fejlesztő eszközök állnak rendelkezésre. Az igényesen, ízlésesen kialakított csoportszobákban derűs, nyugodt, családi légkörben töltik mindennapjaikat a gyermekek. Kihelyezett csoportunknak nagyon jól felszerelt tornaszoba is rendelkezésére áll.

1.1 Személyi és tárgyi feltételek a Bóbita tagóvoda-bölcsödében

A Rákóczi úti telephelyen 2 csoporttal működünk. A csoportszobák 54, illetve 52 négyzetméteresek. Mindegyikhez külön öltöző, folyosó, illetve közös használatú

mosdóhelyiség tartozik. Külön foglalkoztató szoba áll rendelkezésre az egyéni fejlesztéshez.

Az óvoda udvara közös használatú, füves borítású. 60 négyzetméteres gumilap burkolatú motoros és biciklis pálya áll a gyermekek rendelkezésére. Árnyékos és napos területeken homokozni, hintázni, csúszdázni, fogócskázni, labdázni lehet. A bölcsődéseknek külön részen helyezük el a kisebb méretű játékokat.

Személyi feltételek:

-4 óvónő felsőfokú végzettségű

-1 óvónő másoddiplomával rendelkezik

-2 éves gyermekvédelmi szemináriumot végzett óvónőnk van-tanúsítványt szerzett

-dajkák dajkaképzővel rendelkeznek

-az óvónők 60 órás gondozónői tanfolyamot végeznek

-

Bevezetés

Az egységes óvoda-bölcsődei nevelési programunk szorosan kapcsolódik ÓVODAI NEVELÉSI PROGRAMUNKHOZ, azzal összhangban készült, annak mellékletét képezi.

A nevelési célok, a nevelés alapelvei, a tevékenységi formák hasonlóak, az életkori sajátosságokat, a gyermek centrikusságot, az egyéni bánásmódot és a differenciálást figyelembe véve

A bölcsőde és óvoda azonos nevelési elképzeléseket, értékeket közvetít.

Bölcsődei gondozási-nevelési programunk összhangban áll a BÖLCSŐDEI GONDOZÁS-NEVELÉSI ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJÁVAL.Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt a bölcsődével

kapcsolatos általános igények teljesítését, másrészt pedig az egyes intézmények szakmai önállóságát, a családok és a fenntartók elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez igazodást.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA a mindenkor hatályos jogszabályok alapján áll:

-az ENSZ Emberi Jogok nyilatkozata,

-az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,

-az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,

-a 15/1998. (IV.30)NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,

-a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,

-az első életévek meghatározó szerepének elismerése,

-a bölcsődei gondozás-nevelés története alatt felhalmozott értékek,

-a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata

figyelembe vételével határozza meg a bölcsődékben folyó gondozó-nevelő munka szakmai alapelveit, valamint minimum követelményeit.

Keretül szolgál a bölcsődei gondozás-nevelés egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

Gyermekkép

A gyermek egyedi, egyszeri, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. A gyermek, fejlődő személyiség, akinek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Fejlődését az öröklés, az éves, a spontán és tervszerű környezeti hatások együttesen határozzák meg. A gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó személyiségének szabad kibontakozásában.

Egységes óvoda-bölcsődékép

Az egységes óvoda-bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végzi.

Azoknak a második életévüket betöltött gyermekeknek a nevelését – gondozását vállaljuk, akiknek szülei valamilyen ok miatt nem tudja biztosítani a napközbeni ellátását, illetve szociális vagy egyéb ok miatt szükséges az intézményi gondozás.

A bölcsődei nevelés – gondozás célja

A gyermekek egészséges testi és lelki szükségleteinek kielégítése a gyermekközpontú empátiás légkörben.

A kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének biztosítása, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Az egységes óvoda-bölcsődei nevelés – gondozás a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét.

Az egységes óvoda-bölcsőde a nevelés – gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodik az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor - specifikus alakításáról. Gondoskodik a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékokra és mesére, tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltség-tartalmak közvetítéséről.

A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a bölcsőde kiegészítő szerepet tölt be. Tiszteletben tartjuk a gyermek személyiségi és emberi jogait, a családi nevelés elsődlegességét.

A nevelés és gondozás egységének elve.

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az egyéni bánásmód elve

A gondozónő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

Az állandóság elve

A gyermekek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli érzelmi biztonságukat, a bölcsődés kor után továbbra is ugyan abban a csoportszobában maradnak a gyermekek az óvónénikkal, dajka nénivel és pajtásaikkal.

Az aktivitás, az önállóság segítésének elve

A biztonságos, szeretetteljes környezet, a gyermekek igényeinek kielégítése, a feljüket irányuló empátia, a tevékenységükhöz biztosított eszközök fokozzák az aktivitás és az önállóság iránti vágyat, a tőlük egy évvel idősebb társaiktól is „eltesve” önállósodhatnak.

A pozitívumokra támaszkodás elve

A nevelés alapja a gyermek pozitív megnyilvánulásainak támogatása, segítése, elismerése.

Az egységes nevelő hatások elve

Nevelőmunkánkban egységességre törekszünk, a napi tapasztalatokat folyamatosan megbeszélve segítjük egymás munkáját.

A rendszeresség elve

A napirend, a rendszeres ismétlődés stabilitást, tájékozódási lehetőséget, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, biztonságérzetet nyújt a gyermekeknek.

A fokozatosság:

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

A bölcsőde átfogó célja, feladata

A bölcsődei gondozás, nevelés célja

- A gyermekek sokoldalú, harmónikus fejlődésének segítése
- Az önállóság kialakulásának segítése.
- A gyermeki kompetenciák kialakításának támogatása

A bölcsőde kiemelt feladata:

- Napközbeni kisgyermekellátás.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása-nevelése, korai fejlesztése, fejlesztő felkészítése
- Gyermekélelmezés szervezése- HACCP program szerinti működés
- Magas színvonalú gondozó-nevelőmunka biztosítása az ellátottak számára

Részletes feladatai:

- Az egészséges életmód, egészséges testi fejlődés elősegítése

Az egészséges életmód kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

A fejlődéshez szükséges az egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A szükségletek egyéni igény szerinti kielégítése.

Az étkezésben az egészséges táplálkozás irányelveit érvényesítjük, a napi négyzeri, változatos étkezés során.

A gyermekek mozgásigényének kielégítése s közben a mozgásfejlődés elősegítése nagymozgást elsegítő eszközökkel

A napirend is az egészséges életmódra nevelést szolgálja.

- Az érzelmi nevelés és társas kapcsolat

A gyermeki személyiséget az érzelmei határozzák meg így elengedhetetlen, hogy a gyermeket a bölcsődében érzelmi biztonság, derűs környezet és szeretetteljes légkör vegye körül. Ezt a személyi állandósággal, a saját gondozónővel biztosítjuk.

Fontos, a fokozatos az egyéni igényekhez igazodó befogadás, beszoktatás a szülő, szülők jelenlétével.

A gondozónő és a gyermekek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat alakuljon ki.

A nyitottság, empátia és tolerancia tovább fejlesztéséhez segítséget adunk, hogy a gyermekek társas kapcsolataikban megtanulják az együttélés szabályait.

- Értelmi nevelés, a megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsőde változatos tevékenységeket biztosít, építve a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára.

Tapasztalatok útján ismereteket szerezhet önmagáról, tárgyi-, természeti-, és társadalmi környezetéről.

Segítjük a gyermekek önállósági törekvéseit, aktivitását és kreativitását, fejlődésüket támogató - bátorító figyelemmel követjük.

Ebben az életkorban a gyermekek legfőbb tevékenysége a játék, így minden értelmi nevelés a játékba ágyazottan jelenik meg. Közös tevékenységeink során élményeket, viselkedési és helyzet megoldási mintákat nyújtunk.

- Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv, a kommunikáció kiemelt jelentőségű, figyelünk, hogy a gyermek beszédkedvét felkeltsük és fenntartsuk.

A gyermekek beszédértését választékos szóhasználattal, sok beszélgetéssel, ritmusos mondókák mondogatásával, énekléssel és meséléssel fejlesztjük. Szókincsüket a napi tevékenységek során folyamatosan gyarapítjuk.

Az egységes óvoda-bölcsődei élet megszervezésének elvei

Csoportalakítás

- Az 5 bölcsődés korú gyermekkel azonos csoportba járó óvodás korú gyermek száma maximum 15 fő lehet.
- Arra törekszünk, hogy a gyermekek közti korkülönbség minél kevesebb legyen.

Személyi feltételek

- 2 óvodapedagógus
- 1 gondozónő, aki a nevelés egész időtartama alatt jelen van
- 1 dajka

A bölcsőde és a család

A bölcsőde a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermekek fejlődését. A családdal való együttműködés formái változatosak, folyamatosan keressük az együttműködés lehetőségeit.

A kapcsolattartás formái:

- személyes kapcsolattartás, írásos tájékoztatás
- szülői megbeszélések
- közös programok, nyílt napok, ünnepek, gyermekhét
- családlátogatás
- fogadóóra

Befogadás - beszoktatás a bölcsődénkbe:

Nevelőtestületünk arra törekszik, hogy az újonnan érkező kisgyermeket egy befogadó intézmény várja.

Minden egyes gyermek igényeit, testi-lelki szükségleteit figyelembe vesszük. A befogadás személyes, egyénhez igazodó, differenciált.

Fontos, hogy a gyermekek anya vagy apa jelenlétében ismerkedjenek az óvodai környezettel, társaikkal, óvó nénikkel, gondozó nénikkel, dajka nénivel.

A gyermekek behozhatják kedves játékaikat, tárgyaikat, amelyek megnyugtatók, egészen addig, ameddig ennek szükségét érzik.

Fontos feladataink, melyek elősegítik a zökkenőmentes beszoktatást:

- Családlátogatás alkalmával olyan információk gyűjtése a gyermekről, amelyek figyelembe vételével az óvónő, gondozónő alkalmazkodni tud a gyermek igényeihez.
- A saját nevelő rendszert biztosítunk, a gyermekeket gondozónőjük szoktatja be.
- A felnőttek egyénisége sugározzon nyugalmat, szeretetet, természetes elfogadást – a gyermek érezze, hogy mindig jut számára elegendő idő, törődés, hogy természetes érdeklődése, gondolkodása megnyilvánulhasson.
- Bizalomra épülő kapcsolat kialakítása a szülőkkel, mely a gyermekre is jó hatással van. Bármikor hozzák a gyermeket, időt kell szakítani arra, hogy a gondozónő meg tudja a gyermekkel kapcsolatos – előző napi, éjszakai, reggeli – történéseket, problémákat. Ha ismeri ezeket, a gondokat, akkor bánásmódját elfogadóan ehhez tudja igazítani.
- A gyermekek reggeli fogadása a szerint történjen, ahogy a gyermek igényli.
- A gondozónő olyan módszereket és bánásmódot alkalmazzon, amely leginkább megfelel az egyes gyermek igényeinek.
- Sajátos igények kielégítése.
- Egyéni szokásrend figyelembe vétele.
- Fontosabb legyen a biztonságérzet megteremtése, hogy a gyermek jól érezze magát.

Bölcsődei napirend

A jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend megteremti a megfelelő nevelés – gondozás feltételeit. A biztonságérzet, a kiszámíthatóság megadja az aktivitás és önállósodás lehetőségét.

Napirend

6. 30 – 9. 00 - gyermekek érkezése, szabad játék

8. 00 – 8. 30 - reggeli

9. 00 – 11. 00 - játék, felkínált tevékenységek a szobában vagy a szabadban

9. 45 – 10. 00 - tízórai

10. 00 - 10. 30 - testápolás (pelenkacsere, WC használat, kézmosás)

11. 00 – 11. 30 - ebéd

11. 30 – 14. 30 - pihenés, alvás

14. 30 – 14. 50 - uzsonna

14. 50 – 16. 30 - szabad játék, gyermekek hazabocsátása

A bölcsőde kapcsolata más intézményekkel

- egészségügyi intézmények- házi orvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálat
- módszertani bölcsőde

Tárgyi feltételek:

- A folyosón megfelelő méretű gyermek öltözőszekrények és padok található.
- A gyermekek ruháját, pelenkáját, ágyneműjét a szülők hozzák a kicsiknek.
- A fürdőszobában dobogóval biztosítjuk, hogy a bölcsődés gyermekek is megfelelően tudják használni a mosdókat.
- Zuhanytálca, pelenkázó szekrény, gyermekfürdőkád, bili található, hogy a gondozónő megfelelően elláthassa a gyermekeket.
- Fogmosó pohár - törölköző tartó és tükörrel felszerelt fürdőszoba áll a gyermekek rendelkezésére.
- A csoportszobában állítható bölcsődei asztal és öt szék található.
- Nyitott játékpoliccon a korosztálynak megfelelő játékok, mozgásfejlesztő játékok
- Kialakítottunk pihenősarkot, hogy szükség esetén a gyermekek használhassák
- A bölcsődés és kiscsoportos korú gyermekek részére a játszóudvar egyik részén, elkülönített, mobil és rögzített mozgásfejlesztő eszközök, homokozó található az árnyékos fák alatt.
- Tálalókonyhánkra a helyi vállalkozó szállítja az ételt, biztosítva a napoi 4-szeri étkezést a gyermekek számára.

Bölcsődei tárgyi feltételei elősegítik a gyermekek nevelését gondozását. A bölcsődei csoportba járó gyermekek játékeszközeit gondosan válogatjuk meg, hogy a gyermekek életkorának, az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak megfelelő legyenek.

A játékok könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők legyenek, balesetet ne okozzanak.

Játékkészletünk változatos és alkalmas legyen a gyerekek különböző tevékenységeihez.

A játékokat a gyermekek által elérhető helyen, fajtánként csoportosítva helyezzük el.

A bölcsődei élet tevékenységi formái

Gondozás

Játék - mozgás

Mese – vers – ének

A környezet megismerése

Vizuális tevékenység: rajzolás, festés, mintázás

Tanulás

A gondozás

A gondozás, nevelés főbb helyzetei

Azoknak a tevékenységeknek az összessége, amelyekkel a felnőtt a kisgyermek szükségleteit kielégíti, bensőséges interakciós helyzet gondozónő-gyermek között.

A gondozónő munkájának nagy részét a gondozási műveletek töltik ki. A gondozás része a nevelőmunkának, ha nem megfelelő, gátolja a személyiség alakulását.

A kisgyermeket a családban az édesanya gondozza, intézményben ezt több személy végzi. Ahhoz, hogy itt is biztosítva legyen a gyermek optimális pszichoszomatikus fejlődése, a gondozás alapkövetelményeinek betartása elengedhetetlen követelmény.

A gondozás(öltözködés, tisztába tevés, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A tisztálkodás

Minden gondozási művelet kapcsán arra kell törekedni, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen.

Feladatunk, hogy segítségére legyünk abban, hogy a tisztálkodással kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket három éves korra általában el lehet várni.

Abban is segítenünk kell, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen.

A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik.

A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg.

Étkezés

A gyermekek egészséges ételmezése a jövőjük alakulásának egyik kulcsfontosságú tényezője. A gyermekkorban kialakult táplálkozási szokások nehezen befolyásolható mintaként rögzülnek, és egész életre szóló ízlésformáló szerepük van. A táplálásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet, a szociális kapcsolatok alakulásában is.

A gondozónő feladata:

- kellemes, nyugodt légkör kialakítása
- megszereteni a különböző ízű, sűrűségű, a korának megfelelő ételeket
- megtanítani az önálló étkezésre
- helyes szokásokat kialakítani

Bölcsödében a napi étkezések a jól szervezett folyamatos napirend szerint történnek. Amíg a gyermekek nem esznek egyedül, fontos a megfelelő etetési sorrend kialakítása."Kétkanalas" módszerrel segítjük az etetést, az önállósodást. Fontos az előke használata a gyermek ruhájának védelme érdekében. Körülbelül 2,5 év körül tudnak a gyermekek tisztán enni.

A 2 éves gyermekek már ügyesen terítenek maguknak. Mindenkinek saját, megszokott helye van az asztalnál. A gondozónő segíti, felügyeli az étkezést. Törekszünk az egészséges táplálásra(sok főzelékféle, friss gyümölcs, rostos gyümölcsle))

Étkezések menete: reggeli

tízórai

ebéd

uzsonna

A szülők a hirdetőre kifüggesztett étlap alapján tájékozódhatnak az aznapi étrendről.

Öltözködés

Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el. A befejező, eligazító műveleten még segítséget igényelnek.

Fontos dolog, hogy a gyermekekre mindig fejlettségének megfelelő ruhadarabot adjunk. A 2 éves gyermek már önállóan le tud vetkőzni, a 2,5-3 évesek már próbálkoznak az öltözködéssel, gombolással. A gondozónő elegendő időt biztosítson a gyermekek próbálkozásaira.

Pihenés, levegőzés

Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. Minden gyermeknek külön ágya, ágyneműje van. Alkalmazkodunk alvási szokásaikhoz.(cumi, cumisüveg, megszokott kendő, maci)A gondozónő mindig a gyermekek mellett marad, a sírókat igyekszik megnyugtatni.

Fontos a levegőzés, a szabad levegőn tartózkodás. Nyáron a nap jelentős részét a játszóudvaron töltik a gyerekek, napozókrémmel védjük bőrüket.

Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. 2-3 éves kor között lesz szobatiszta a gyermek több heti próbálkozás után, fontos,hogy a felnőtt támogassa, együttműködjön vele. A gondozónő felkínálja már a 2 éveseknek a bilit, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem. A nagyobb gyermekek választhatnak a WC vagy a bili között.

A gondozónővel és óvónőkkel kapcsolatos elvárásaink:

- Nagyfokú empátikus készség
- Magas színvonalú szakmai tudás
- Gondozónő, óvónő, mint modell
- Tudatos és összehangolt pedagógiai munka
- Nyugodt légkör biztosítása
- Segítsék a játékban adódó konfliktus helyzetek megoldását.

Játék

A játék a gyermekek önkéntes tevékenysége, melyben feldolgozzák élményeiket, vágyaikat, közben sok tapasztalatot, ismeretet szereznek, és személyiségük sokoldalúan fejlődik.

A játék a gyermekek elsődleges tevékenysége.

Együtt játszunk a gyerekekkel, játékba ágyazottan megjelennek a tevékenységek.

A játék fejlődés folyamata:

A játék alapja, kezdete a csecsemők manipulációja. A bölcsődés korú gyermek fő tevékenysége a gyakorló játék, mely másfél éves kortól alakul ki. Ezt a játékot a funkció örömeért gyakorolja, különböző mozgásokat, műveleteket utánoz.

Két éves kor körül megjelenik az én tudat. Az „én akarom”, „én idézem elő” a játékban is megfigyelhető.

Három éves korban a gyerekek szeretnék hasonlítani a környezetükben lévő felnőttekhez, utánozzák őket, elkezdenek szerepet játszani.

Bölcsődés korú gyerekeinknél a gyakorlójátékot tarjuk a legfontosabbnak, mert változatosan lehet alkalmazni.

A hang és beszéd gyakorlása fokozza beszédkedvüket, gyarapítja szókincsüket. Ezt rövid mondókák mondogatásával, kitalált szöveggel, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük.

A mozgást gyakorló játék során egy – egy mozgás műveletet ismételnék, a sikeres végrehajtás az öröm forrása.

Eszközzel való játszás közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből, a tevékenységekből alakul ki az építő és konstruáló játék.

Alkotó játék során megtapasztalják a különböző anyagok tulajdonságait (víz, papír, gyurma, homok...) fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet, tapasztalatot szereznek.

Bölcsődei csoportunkban biztosítjuk a gyermekek számára a megfelelő játékokat, de mind emellett, számukra a csoportban dolgozó felnőttek személye a legfontosabb. Ők biztosítják a

játékhoz szükséges légkört, ha kell ötleteket adnak, segítséget nyújtanak, tudatos játék irányítással kapcsolódnak be a minden napi játékba.

A mozgás a bölcsődei élet elengedhetetlen feltétele. Fontos feladatunk a megfelelő napirend kialakítása, hogy elegendő idő jusson a gyermek számára a mozgásra, a különféle mozgásformák gyakorlására, újak elsajátítására. Mozgásigényüket az udvaron, a csoportszobában vagy a folyosón tudják kielégíteni. Az udvari játék keretében gyakoroljuk a futást, járást, csúszdázást, labdázást. A gumiburkolati részen biciklizhetnek, motorozhatnak.

Mese – vers – ének

Az anyanyelvi nevelés területei a mesélés, verselés, éneklés.

A ritmus, a mese, az ének és a mozgásigény természetes megnyilvánulás megnyilvánulás, mint a játékkedv.

A mesét a képzelődés, a belső képteremtés teszi élménnyé.

A hétköznapiól eltérő hangzású beszéd, dallamát lejtését, tagolását, dinamikáját tekintve erősebb benyomást tesz, képzeletbeli és valóságos játékokra serkent vagy csak nyugtatólag hat.

A választott mondókák, versek, énekek összhangban vannak a játékkal, témájukban vagy hangulatukban igazodnak hozzá.

A képeskönyv egyben játékszer is, a gyerekek számára mindig hozzáférhető. Tárgyképeskönyvek, szöveges lapozgatók, természeti képeskönyvek vagy szépen illusztrált mesekönyvek, mind a gyerekek anyanyelvi fejlődését szolgálják.

A mesélés, verselés, éneklés megjelenési formái:

- közös képeskönyv nézegetés során
- mondókázás ölbeli játékokkal
- versek, énekek a hangulat fokozására
- mondókák mozgásos játékokhoz
- énekes körjátékok játszása
- éneklés ritmus hangszerek használatával
- csendes mesehallgatás naponta kétszer
- a délelőtti játék elcsendesítéséhez
- elalvás előtt

A környezet megismerése

A gyermekek környezeti nevelését saját tapasztalataikra építjük. Séták alkalmával beszélgetünk az évszakok változásairól. Megfigyeljük a közlekedést. Udvarunkon megfigyeljük a madarak, bogarak, csigák, méhek életét. Terményeket, virágokat, növényeket gyűjtünk.

Beszélgetünk az időjárás, öltözködés kapcsolatáról. 2,5-3 éves gyermek már a színeket is ismerik. Örömmel mesélnek családjukról, testvéreikről, az otthon történt dolgokról.

Vizuális tevékenység

A rajzfejlődés a játékokban történő tevékenységek során alakul. Minden gyerek szeret rajzolni, erősíti alkotási vágyukat, kreativitásukat, képzeletvilágukat. Firkákat, szabálytalan köröket, vonalakat, madárfészkeket készítenek. A rajzolás, festés öröm számukra, naponta kapnak színes ceruzát, zsírkrétát.

Gyurmázás.

Ügyesen gyúrják, sodorják, nyújtják a gyurmát, Képesek a 2,5-3 évesek már kígyót, csigát, golyót formálni. Az alkotás során a gyermekek észreveszik a tárgyak hasonló és különböző jegyeit, a dolgok és jelenségek közötti összefüggéseket.

Gyurmázás közben sokat beszélnek, az alkotás közlési vágyát ébreszt a gyermekekben, beszélő kedvük fokozódik, mely ösztönzően hat a kommunikációs fejlődésre is.

Tanulás

Ebben az életkorban a tanulás az egész nap folyamán a gondozónő, óvónők, és a gyerekek közös tevékenységei közben valósul meg.

A tanulási folyamatban a gyermekek szokásait, készségeit, képességeit alakítjuk. A gyermekek megfigyelhetik környezetüket, feladatokat oldhatnak meg, és tapasztalatokat szerezhhetnek.

A tanulási folyamatban a gyerekek kíváncsiságára, érdeklődésére építünk.

ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK

- Születésnap
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Mikulás
- Karácsony

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése a családi nevelés és a bölcsődei nevelési – gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le és felveszik.

Segítséggel kezet mosnak, szobatiszták.

Önállóan étkeznek.

Ismerik testrészeiket, megnevezik azokat.

Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.

Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.

Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.

Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal.

Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák, a kérem – köszönöm kifejezéseket.

Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.

Rövid mesét végig hallgatnak.

Ismerik a nevüket.

Könyvnezegetés közben felismerik a látottakat.

Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel.

Megjelenik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás.

Az összedolgozás során kialakulhat a munkamegosztás, így lehetőségük lesz kisebb szerepjátékok eljátszására. Ez jó alap az óvodai szerepjátékok kibontakozásához.

8. SPECIÁLIS FELADATOK AZ INTÉZMÉNYBEN

8.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozása, nevelése a bölcsődében

Hazánkban a '80-as években történhetett meg először, hogy sajátos nevelési igényű gyermekek átléphettek az iskolán kívül a bölcsőde intézményeinek kapuit is.

A gyermekek bölcsődei elhelyezésének kettős funkciója van. Egyik a gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs gondozása – nevelése, fejlesztése, a másik, hogy a sérült gyermekeket nevelő családok rövidebb vagy hosszabb időre segítséget kapnak gyermekük fejlesztéséhez.

A szülő munkát vállalhat, lehetőséget kap a társadalomba való visszailleszkedéshez.

Intézményünkben igény szerint sajátos nevelési igényű kisgyermeket gondozunk teljes integrációban, az ép gyermekekkel egy csoportban. Az ép gyermekek által nyújtott minta a sérült gyermek optimális fejlődését segítheti, illetve az ép gyermek egészséges személyiségfejlődését teljessé teheti.

8.2. Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok a Bölcsődében

1993-ban született meg a szociális törvény, melynek kibontásaként 1997. november 1-vel lépett életbe „A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról” szóló törvény, ami komoly szemléletváltást eredményezett a gyermekvédelemben.

Több új gondozási formát vezetett be és a meglévő intézményeket új rendszerbe foglalta.

A bölcsődéket is a gyermekvédelem rendszerébe helyezte el, mégpedig a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként.

Napjainkban egyre több halmozottan hátrányos helyzetű és / vagy veszélyeztetett kisgyermek kerül bölcsődékbe, akiknek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a gondozónő részéről.

A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek.

Feladataink: prevenció és a lehetséges korrekció, elsődleges észlelő- és jelzőrendszer.

-A kisgyermek jótételének biztosítása

-A gyermekvédelmi problémák megelőzése

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő – és jelzőrendszer – más külső intézmények bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítjuk meg.

Bölcsödés korú gyermekekre vonatkozó nyomtatványok:

- Csoportnapló
- Egészségügyi törzslap
- IX-es számú adatlap
- Fejlődési napló
- Üzenő füzet

Bakonycsérnye, 2010. május 03.

Gyuris Pálné
tagintézmény vezető